

19th Iranian Soil Science Congress
2-4 December, 2025

نوزدهمین کنگره علوم خاک ایران
۱۱ تا ۱۳ آذرماه ۱۴۰۴

۰۴۲۵۰-۳۲۰۳۱

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

پایش آلکیل فنل‌ها به عنوان آلاینده‌های نوظهور در خاک کشاورزی تحت آبیاری بلندمدت با پساب

فرزانه محمدی^{۱*}، مهناز نیک آئین^۲، حمیدرضا رحمانی^۳، مینا محمدی پور^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده بهداشت، گروه مهندسی بهداشت محیط، اصفهان، ایران؛*

fm_1363@hlth.mui.ac.ir

۲- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده بهداشت، گروه مهندسی بهداشت محیط، اصفهان، ایران.

۳- عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اصفهان، ایران.

چکیده

استفاده گسترده از فاضلاب تصفیه شده یا پساب در کشاورزی رویکردی مهم برای مقابله با کم‌آبی ناشی از تغییرات اقلیمی است؛ با این حال، نگرانی‌هایی درباره تجمع ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs)، به‌ویژه آلکیل فنل‌ها (APs)، در خاک و پیامدهای احتمالی برای سلامت انسان وجود دارد. این پژوهش حضور و تجمع ترکیبات ۴-نونیل فنل (4-NP) و ۴-ترت اکتیل فنل (4-t-OP) را در خاک‌های کشاورزی که برای بیش از سی سال با پساب آبیاری شده‌اند، بررسی می‌کند. سپس به تعیین میزان آلکیل فنل‌ها در خاک مناطق بایر منطقه که تحت کشت نبوده‌اند می‌پردازد. نتایج نشان می‌دهد که خاک آبیاری شده با پساب نسبت به مناطق غیرآبیاری شده تجمع قابل توجهی از آلکیل فنل‌ها دارد و این آلودگی بر اثر درازمدت آبیاری با پساب تأکید می‌کند. غلظت 4-NP در خاک بین ۵/۳۳ mg/kg تا ۸۹/۰ mg/kg خشک (dw) بود؛ همچنین 4-t-OP از کمتر از حد تشخیص تا ۰/۲۶۴۳ mg/kg dw گزارش شد. در فاضلاب، غلظت 4-NP از ۰/۴۲ μg/L تا ۱۴/۶۱ μg/L و 4-t-OP از ۰/۱۲۷ μg/L تا ۰/۰۶۳۵ μg/L متغیر بود. این یافته‌ها بر نیاز به پایش دقیق آلاینده‌های نوظهور برای به حداقل رساندن خطرات زیست‌محیطی و سلامت انسان در پی آبیاری با پساب در درازمدت تأکید می‌کند.

واژگان کلیدی: ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs)، نونیل فنل، اکتیل فنل، فاضلاب، آبیاری، تجمع

مقدمه

خشکسالی رو به افزایش منابع آب شیرین به شدت تحت تأثیر عواملی مانند تغییرات اقلیم، گسترش سریع جمعیت و تشدید توسعه شهری قرار گرفته است. در پرتو کمبود جهانی آب، به‌ویژه در نواحی خشک و نیمه‌خشک، استفاده مجدد از فاضلاب تصفیه شده به‌عنوان رویکردی محیط‌زیستی پایدار و حیاتی مطرح شده است. با توجه به اینکه تقریباً ۹۲٪ از منابع آب در دسترس جهان در فعالیت‌های کشاورزی مصرف می‌شود، کاربرد فاضلاب به‌طور مناسب تصفیه شده به‌عنوان راه‌حل عملی و کارآمدی برای مقابله با کم‌آبی در حال گسترش است. این استراتژی به دلیل پتانسیل آن در کاهش فشار بر منابع آب سنتی، توجه روزافزون بین‌المللی را به خود جلب کرده است (Rathi et al., 2021).

سیستم‌های سنتی تصفیه فاضلاب اغلب کارایی لازم برای حذف کامل ترکیباتی مانند آلاینده‌های نوظهور و ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs) را ندارند، این نکته منجر به انتشار این ترکیبات در محیط‌های آبی می‌شود و نگرانی‌هایی را درباره سلامت اکولوژیک و انسان ایجاد می‌کند. برای پاسخ به این مسئله، روش‌های تصفیه پیشرفته، مانند نانوفناوری سبز و کامپوزیت‌های

19th Iranian Soil Science Congress
2-4 December, 2025

نوزدهمین کنگره علوم خاک ایران
۱۱ تا ۱۳ آذرماه ۱۴۰۴

۰۴۲۵۰-۳۲۰۳۱

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

مواد نوین، در حال بررسی هستند تا ظرفیت‌های حذف آلاینده‌های موجود را افزایش دهند. اگرچه استفاده مجدد از فاضلاب تصفیه‌شده در کشاورزی به کاهش کمبود آب کمک می‌کند، این کار می‌تواند به تجمع ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs) در خاک منجر شود و نیازمند پایش و کنترل دقیق است. در میان این آلاینده‌ها، آلکیل‌فنول‌ها (APs)، به‌ویژه 4-NP و 4-t-OP، به دلیل کاربرد گسترده آن‌ها به عنوان سورفکتانت‌ها و افزودنی‌های صنایع پلاستیک و رزین، افزودنی‌های سموم کاربردی در کشاورزی، افزودنی در پوشش‌های صنعتی و روغن‌های معدنی موجب نگرانی‌های جدی متخصصان محیط زیست را فراهم کرده است (Mohammadipour et al., 2024).

این ترکیبات می‌توانند فعالیت هورمونی را مختل کرده و به سلامت تولیدمثلی آسیب برسانند و خطر ابتلا به سرطان‌های مرتبط با هورمون را افزایش دهند. پایداری این ترکیبات در خاک‌های آبیاری‌شده می‌تواند ایمنی محصولات کشاورزی و کیفیت سفره‌های آب زیرزمینی را تهدید کند و در بسیاری از کشورها اقدام‌های قانونی را برای محدود کردن استفاده و حفاظت از سلامت عمومی و محیط‌زیست به دنبال داشته است (Gu et al., 2016).

تجمع آلاینده‌های نوظهور مانند APs در فاضلاب و خاک، منجر به پایش مداوم برای تعیین حضور و توزیع آن‌ها در محیط شده است. دنبال کردن حضور محیطی APs به بهبود درک رفتار آن‌ها در پساب استفاده شده در مزارع کشاورزی کمک می‌کند. در دهه‌های اخیر، تحقیقات متعددی بر پایش APها در فاضلاب، پساب و محیط‌های خاکی تمرکز کرده و هدف آن‌ها یافتن روش‌های کارآمد برای تشخیص و کمی‌سازی این ترکیبات بوده است (Mohammadipour et al., 2024).

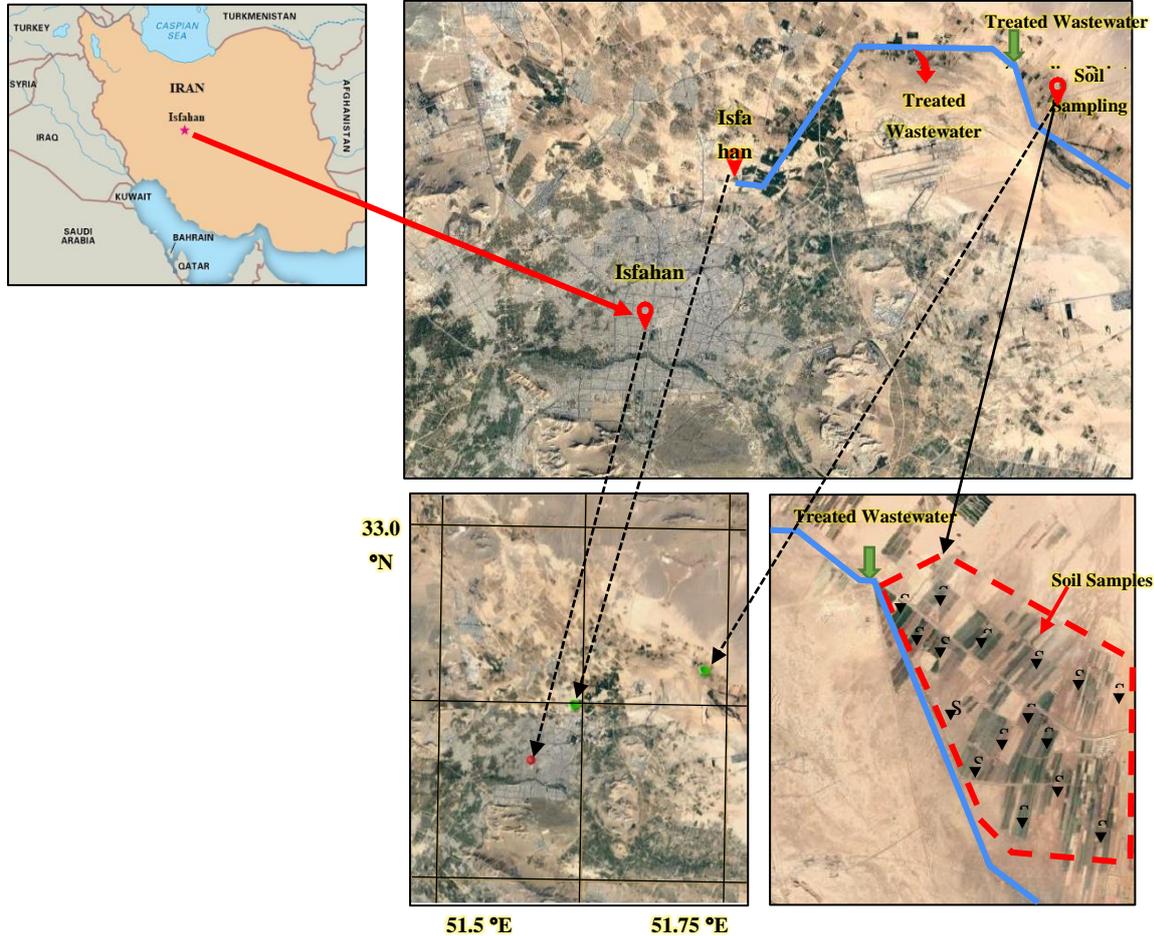
تحقیقات در سراسر جهان به طور فزاینده‌ای بر پایش حضور ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs)، از جمله آلکیل‌فنل‌ها، در فاضلاب، خاک آبیاری‌شده با پساب و محصولات کشاورزی در حال انجام است. آلکیل‌فنل‌ها که به طور گسترده در کاربردهای صنعتی و محصولات خانگی مورد استفاده قرار می‌گیرند، به دلیل مقاومت در برابر تخریب در محیط باقی می‌مانند. مطالعات نشان داده‌اند که آلکیل‌فنل‌ها در فاضلاب تصفیه‌شده حضور دارند، که نگرانی‌هایی را در مورد اثرات بالقوه آن‌ها بر سلامت انسان و اکوسیستم، هنگام استفاده از پساب برای آبیاری ایجاد می‌کند. تحقیقاتی برای درک انتقال و تبدیل این ترکیبات در خاک‌های کشاورزی انجام شده و همچنین میزان انباشتگی این ترکیبات در خاک انباشته و سپس گیاهان کشت‌شده در حال انجام است (Crini et al., 2022).

در این مطالعه، ترکیبات 4-NP و 4-t-OP، در پساب تصفیه‌شده ثانویه (STW) و خاک کشاورزی در مناطقی که طی یک دوره طولانی با پساب آبیاری شده‌اند، پایش شدند. همچنین این ترکیبات در خاک‌های بایر منطقه نیز که تحت کشت نبوده‌اند پایش شد و نتایج با هم مقایسه گردید.

مواد و روش‌ها

الف- منطقه مورد مطالعه

این بررسی در منطقه اطراف شهر اصفهان (طول جغرافیایی: $51^{\circ} 96'$ شرقی، عرض جغرافیایی: $32^{\circ} 79'$ شمالی) انجام شد. بر پایه داده‌های اقلیم‌شناسی سه دهه‌ای، منطقه دارای میانگین دمای سالانه 16.6° درجه سلسیوس و بارندگی سالانه تقریبی 130 میلی‌متر است. فاضلاب جمعیتی حدود $1/2$ میلیون نفر در یک تصفیه‌خانه فاضلاب محلی (WWTP) با فرایند لجن فعال (activated sludge) تصفیه می‌شود. از زمان آغاز به کار تصفیه‌خانه در سال 1987 ، پساب خروجی آن برای آبیاری مزارع از طریق یک سامانه کانال روباز استفاده می‌شود. شکل ۱ موقعیت تصفیه‌خانه فاضلاب و محل‌های نمونه‌برداری خاک و پساب را نشان می‌دهد. الگوی کشت رایج در این منطقه شامل تناوب دومرحله‌ای ذرت و چغندر دامی است که به صورت یک‌بار در فصل پاییز و یک‌بار در فصل بهار انجام می‌گیرد.

شکل ۱- موقعیت منطقه مورد مطالعه و محل نمونه برداری

ب- نمونه برداری

در پاییز سال ۲۰۲۲ (سپتامبر تا نوامبر)، تعداد ۱۶ نمونه مرکب خاک از اراضی کشاورزی آبیاری شده با پساب جمع آوری گردید. به دلیل تجمع آلاینده‌ها در لایه فعال ریشه و غنی‌ترین بخش خاک، نمونه برداری معمولاً از عمق ۰ تا ۲۰ سانتی متری و به صورت ترکیبی از چند نقطه انجام شد. پس از حذف مواد زائد، یک کیلوگرم خاک همگن شده به آزمایشگاه ارسال شد. همچنین، پنج نمونه کنترل از اراضی بایر مجاور به عنوان شاهد برداشت گردید. برای اطمینان از عدم کشت در سال‌های گذشته، وضعیت تاریخی اراضی شاهد از طریق بررسی سوابق محلی، مشاهدات میدانی و گفت‌وگو با کشاورزان منطقه تأیید گردید. برای پایش کیفیت فاضلاب، ۱۶ نمونه از ورودی کانال آبیاری جمع آوری شد. نمونه‌های خاک تا زمان انجام آنالیز در دمای ۲۰- درجه سلسیوس و نمونه‌های فاضلاب در دمای ۴- درجه سلسیوس نگهداری شدند. بنا بر اظهار کشاورزان محلی، لجن فاضلاب به عنوان کود در این منطقه مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

ج- روش آنالیز

استانداردهای 4-t-OP و 4-NP با غلظت ۱ گرم در لیتر تهیه شدند، با استفاده از حلال‌های با خلوص زیاد و BSTFA دارای ۱٪ TMCS جهت مشتق‌سازی. استخراج از نمونه‌های مایع به روش ریزاستخراج مایع-مایع پراکنده DLLME با متانول و کلروفرم

۰۴۲۵۰-۳۲۰۳۱

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

انجام شد و سپس سانتریفیوژ گردید. نمونه‌های خاک (۲۰ گرم) خشک شده و با مخلوطی به نسبت ۹:۱ از دی‌کلرومتان و کلروفرم استخراج شدند؛ محلول حاصل به مدت دو ساعت هم‌زده و سپس صاف گردید. سپس استخراج از این محلول به روش DLLME مشابه نمونه‌های مایع انجام شد. سپس عصاره‌ها تحت جریان نیتروژن تبخیر شده، مشتق‌سازی شدند و با دستگاه GC-MS حالت SIM مورد آنالیز قرار گرفتند (Mohammadi et al., 2018).

آزمایش‌های کنترل کیفیت نشان دادند که هیچ‌گونه آلودگی از آنالیت‌ها در نمونه‌های شاهد وجود ندارد. نرخ بازیابی برای 4-NP و 4-t-OP در خاک به ترتیب ۹۵٪ و ۱۰۴٪ و در آب به ترتیب ۹۵/۲٪ و ۹۷/۷۶٪ بود. حد تشخیص (LOD) برای 4-NP و 4-t-OP در خاک به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۱۵ میکروگرم در کیلوگرم و در آب به ترتیب ۰/۱۰ و ۰/۵۴ نانوگرم در لیتر بود. حد کمی‌سازی (LOQ) نیز برای آن‌ها در خاک به ترتیب ۱/۷۷ و ۰/۴۱ میکروگرم در کیلوگرم و در آب به ترتیب ۰/۳۷ و ۱/۷۵ نانوگرم در لیتر تعیین شد که نشان‌دهنده حساسیت و قابلیت اعتماد زیاد روش مورد استفاده است.

نتایج و بحث

تحلیل نمونه‌های فاضلاب تصفیه‌شده ثانویه یا پساب (STW) نشان داد که غلظت‌های قابل اندازه‌گیری از آلکیل‌فنل‌های 4-NP و 4-t-OP در این پساب وجود دارد (جدول ۱). غلظت 4-NP در نمونه‌های STW در بازه‌ای بین ۰/۴۲ تا ۱۴/۶۱ میکروگرم در لیتر متغیر بود و میانگین آن ۲/۷۷ میکروگرم در لیتر گزارش شد. برای 4-t-OP، غلظت‌ها بین ۰/۱۲۷ تا ۰/۰۶۳۵ میکروگرم در لیتر قرار داشتند و میانگین آن ۰/۰۲۱۳ میکروگرم در لیتر بود. این مقادیر نشان‌دهنده حضور پایدار این آلاینده‌ها در پساب تصفیه‌شده‌ای است که به‌طور معمول برای آبیاری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در مقایسه با پژوهش‌های پیشین، غلظت‌های 4-t-OP در STW در برخی موارد مشابه یا حتی بیشتر از مقادیر گزارش شده پیشین بوده‌اند که پایداری آلکیل‌فنل‌ها در جریان‌های خروجی تصفیه‌خانه‌های فاضلاب را تأیید می‌کند. این نتایج نشان می‌دهند که علی‌رغم انجام فرآیند تصفیه، پساب خروجی همچنان دارای مقادیر قابل توجهی از ترکیبات آلکیل‌فنلی (APs) است که در صورت استفاده برای آبیاری، می‌تواند به آلودگی خاک منجر شود. اگرچه حد بحرانی مشخصی برای آلکیل‌فنل‌ها در خاک کشاورزی تعریف نشده است و این مساله در حال بررسی است اما حضور آن‌ها حتی در غلظت‌های پایین به دلیل خاصیت اختلال در غدد درون‌ریز، به‌عنوان شاخصی از خطر زیست‌محیطی تلقی می‌شود. بنابراین، پایش مستمر این ترکیبات در اراضی آبیاری شده با پساب ضروری است.

جدول ۱- شاخص‌های آماری توصیفی آلکیل‌فنل‌ها در نمونه‌های خاک و پساب

پارامترها	4-NP			4-t-OP		
	پساب	خاک آبیاری شده	خاک آبیاری نشده	پساب	خاک آبیاری شده	خاک آبیاری نشده
	µg/L	mg/kg DW	mg/kg DW	µg/L	mg/kg DW	mg/kg DW
تعداد	۲۳	۱۶	۵	۲۳	۱۶	۵
میانگین	۲/۷۷	۳۵/۲۸	۰/۵۹۹	۰/۰۲۳۱	۰/۰۹۳۷	۰/۰۱۷
انحراف معیار	۴/۰۸	۲۲/۸۶	۰/۰۸۷	۰/۰۱۲۶	۰/۰۸۸	۰/۰۱۵

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

در خاک‌های کشاورزی آبیاری شده با فاضلاب تصفیه شده ثانویه (STW)، غلظت آلکیل فنل‌ها به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است. غلظت 4-NP در محدوده‌ای بین ۵/۳۳ تا ۸۹/۰ میلی‌گرم در کیلوگرم وزن خشک قرار داشت و میانگین آن ۳۵/۲۸ میلی‌گرم در کیلوگرم بود. در مقابل، غلظت 4-t-OP از زیر حد تشخیص تا ۰/۲۶۴۳ بر کیلوگرم متغیر بود و میانگین آن ۰/۰۹۳۷ میلی‌گرم در کیلوگرم گزارش شد. نمونه‌های خاک از اراضی غیرآبیاری و بایر، سطوح بسیار پایین‌تری از این ترکیبات را نشان دادند. آزمون t تست مستقل نیز تفاوت معنادار آماری در غلظت آلکیل فنل‌ها بین خاک‌های آبیاری شده و بایر را تأیید کرد. ($p < 0.05$) این تجمع با سابقه حدود ۳۰ سال آبیاری با پساب در منطقه هم‌خوانی دارد.

مقایسه با پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که غلظت‌های 4-NP در این پژوهش از مقادیر گزارش شده در هند و مکزیک بیشتر بوده، اما به‌طور کلی کمتر از مقادیر گزارش شده در ایالات متحده است که بیانگر تفاوت‌های منطقه‌ای در سطح آلودگی است. به‌عنوان مثال، Rhind و همکاران (۲۰۰۲) غلظت 4-NP را ۲۸۳/۵ تا ۲۸۳/۵ میلی‌گرم در کیلوگرم در خاک‌های اصلاح شده با لجن فاضلاب گزارش کردند (Rhind et al., 2002)، و Saha و همکاران (۲۰۲۲) مقدار ۱۹۲ نانوگرم در گرم را در خاک‌های هند مشاهده نمودند. در مقابل، آبیاری با آب رودخانه در این مناطق منجر به تجمع کمتر در خاک شد (Saha et al., 2022).

یافته‌ها نشان‌دهنده تجمع آشکار آلکیل فنل‌ها (APs) در خاک‌های کشاورزی آبیاری شده با فاضلاب تصفیه شده هستند که می‌تواند پیامدهای زیست‌محیطی و بهداشتی بلندمدت به‌دنبال داشته باشد. تجمع این ترکیبات عمدتاً ناشی از استفاده از آب آبیاری آلوده، آفت‌کش‌ها، کودها و لجن فاضلاب دارای آلکیل فنل‌ها است. به‌دلیل ویژگی‌های شیمیایی این ترکیبات از جمله حلالیت کم در آب، حلالیت زیاد در چربی، و تمایل زیاد به اتصال با ذرات خاک، آلکیل فنل‌ها تمایل به پایداری و تجمع در خاک دارند. ساختار حلقه فنلی با زنجیره آلکیل متصل نیز موجب مقاومت در برابر تجزیه میکروبی شده و سرعت تجزیه زیستی را کاهش می‌دهد. این پایداری، خطرات زیست‌محیطی و بهداشتی قابل توجهی ایجاد می‌کند؛ چرا که آلکیل فنل‌ها برای آبیاری سمی بوده و می‌توانند موجب اختلالات هورمونی در حیات وحش شوند. در خاک نیز ممکن است رشد گیاهان را مختل کرده و محصولات غذایی را آلوده سازند. بنابراین، تجمع آلکیل فنل‌ها در خاک‌های کشاورزی یک نگرانی زیست‌محیطی جدی محسوب می‌شود که نیازمند توجه فوری برای جلوگیری از آلودگی‌های مداوم است (Bai et al., 2017).

نتیجه‌گیری

در این پژوهش به پیامدهای زیست‌محیطی بلندمدت ناشی از استفاده از پساب حاصل شده از تصفیه فاضلاب با روش لجن فعال در آبیاری کشاورزی پرداخته شد. شناسایی و تجمع آلکیل فنل‌ها، به‌ویژه 4-NP و 4-t-OP در نمونه‌های خاک نشان‌دهنده پایداری و قابلیت جابجایی این ترکیبات مختل‌کننده غدد درون‌ریز (EDCs) به عنوان آلاینده‌های نوظهور در اکوسیستم‌های کشاورزی است. غلظت‌های به‌مراتب بیشتری از این ترکیبات در خاک‌های آبیاری شده نسبت به مناطق بایر مشاهده شد که به نقش آبیاری طولانی‌مدت با پساب در تجمع آلاینده‌های نوظهور را تأیید می‌کند.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل پایان‌نامه کارشناسی ارشد به شماره ۳۴۰۱۶۰۵ می‌باشد که با حمایت مالی کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران انجام شده است. کد اخلاق پژوهش:

IR.MUI.RESEARCH.REC.1401.318

19th Iranian Soil Science Congress
2-4 December, 2025

نوزدهمین کنگره علوم خاک ایران
۱۱ تا ۱۳ آذرماه ۱۴۰۴

۰۴۲۵۰-۳۲۰۳۱

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

- Bai, N., Abuduaini, R., Wang, S., Zhang, M., Zhu, X., Zhao, Y., 2017. Nonylphenol biodegradation characterizations and bacterial composition analysis of an effective consortium NP-M2. *Environ. Pollut.* 220, 95–104. <https://doi.org/10.1016/j.envpol.2016.09.027>
- Crini, G., Cosentino, C., Bradu, C., Fourmentin, M., Torri, G., Ruzimuradov, O., Alaton, I.A., Tomei, M.C., Derco, J., Barhoumi, M., Prosen, H., Malinović, B.N., Vrabel, M., Huq, M.M., Soltan, J., Lichtfouse, E., Morin-Crini, N., 2022. Innovative technologies to remove alkylphenols from wastewater: a review. *Environ. Chem. Lett.* 2022 204 20, 2597–2628. <https://doi.org/10.1007/S10311-022-01438-5>
- Gu, Y., Yu, J., Hu, X., Yin, D., 2016. Characteristics of the alkylphenol and bisphenol A distributions in marine organisms and implications for human health: A case study of the East China Sea. *Sci. Total Environ.* 539, 460–469. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2015.09.011>
- Mohammadi, F., Bina, B., Amin, M.M., Pourzamani, H.R., Yavari, Z., Shams, M.R., 2018. Evaluation of the effects of AlkylPhenolic compounds on kinetic parameters in a moving bed biofilm reactor. *Can. J. Chem. Eng.* 96, 1762–1769. <https://doi.org/10.1002/cjce.23115>
- Mohammadipour, M., Mohammadi, F., Nikaeen, M., Ebrahimpour, K., Janati, M., Attar, H.M., 2024. The Lasting Effects of Wastewater Irrigation: Evaluating Alkylphenols Accumulation in Soil and Potential Health Risks for Farmers and Local Communities. *Results Eng.* 103245.
- Rathi, B.S., Kumar, P.S., Vo, D.V.N., 2021. Critical review on hazardous pollutants in water environment: Occurrence, monitoring, fate, removal technologies and risk assessment. *Sci. Total Environ.* 797, 149134. <https://doi.org/10.1016/J.SCITOTENV.2021.149134>
- Rhind, S.M., Smith, A., Kyle, C.E., Telfer, G., Martin, G., Duff, E., Mayes, R.W., 2002. Phthalate and alkyl phenol concentrations in soil following applications of inorganic fertiliser or sewage sludge to pasture and potential rates of ingestion by grazing ruminants. *J. Environ. Monit.* 4, 142–148. <https://doi.org/10.1039/B107539J>
- Saha, S., Narayanan, N., Singh, N., Gupta, S., 2022. Occurrence of endocrine disrupting chemicals (EDCs) in river water, ground water and agricultural soils of India. *Int. J. Environ. Sci. Technol.* 19, 11459–11474. <https://doi.org/10.1007/s13762-021-03858-2>

19th Iranian Soil Science Congress
2-4 December, 2025

نوزدهمین کنگره علوم خاک ایران
۱۱ تا ۱۳ آذرماه ۱۴۰۴

۰۴۲۵۰-۳۲۰۳۱

مدیریت جامع نگر و هوشمند خاک و آب
Holistic and Smart Soil and Water Management

دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران
College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran

Monitoring of Alkylphenols as Emerging Pollutants in Agricultural Soils Under Long-Term Treated Wastewater Irrigation

Farzaneh Mohammadi^{1*}, Mahnaz Nikaein², Hamidreza Rahmani³, Mina Mohammadipour²

1. Department of Environmental Health Engineering, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. Email: fm_1363@hlth.mui.ac.ir

2. Department of Environmental Health Engineering, School of Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

3. Faculty Member, Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Isfahan, Iran

Abstract

The widespread use of secondary treated wastewater (STW) in agriculture is a key strategy to address water scarcity caused by climate change. However, concerns remain regarding the accumulation of endocrine-disrupting compounds (EDCs), particularly alkylphenols (APs), in soil and their potential implications for human health. This study investigates the presence and accumulation of 4-nonylphenol (4-NP) and 4-tert-octylphenol (4-t-OP) in agricultural soils that have been irrigated with wastewater for over thirty years. It also assesses AP concentrations in barren, uncultivated soils of the same region. The results indicate significantly higher levels of alkylphenols in wastewater-irrigated soils compared to non-irrigated areas, highlighting the impact of long-term effluent irrigation. The concentration of 4-NP in soil ranged from 5.33 to 89.0 mg/kg dry weight (dw), while 4-t-OP ranged from below detection limits to 0.2643 mg/kg dw. In wastewater samples, 4-NP concentrations varied from 0.42 to 14.61 $\mu\text{g/L}$, and 4-t-OP from 0.0127 to 0.0635 $\mu\text{g/L}$. These findings underscore the need for rigorous monitoring of emerging pollutants to minimize environmental and human health risks associated with prolonged wastewater irrigation.

Keywords: Emerging pollutants, alkylphenols, wastewater, irrigation, soil